de geo

Wereld
Globalisering

vwo CE

ThiemeMeulenhoff

1. De wereld: een mozaïek van regio’s

§1.5 ‘Reuzen’-verschillen in Oost-Azië

Deelvraag

- Welke politieke, culturele, economische en demografische kenmerken zijn typerend voor Oost-Azië?

§1.5 ‘Reuzen’-verschillen in Oost-Azië

Van boeddhisme tot shintoïsme

- In Oost-Aziatische landen overheerst het boeddhisme.
  - In China is het boeddhisme verweven met het confucianisme en het taoïsme,
  - in Japan met het shintoïsme.
- In Oost-Azië komen ook culturele conflicten voor met moslims en christenen.

§1.5 ‘Reuzen’-verschillen in Oost-Azië

Demografische uitersten

► China en Mongolië zijn demografische uitersten.

- De rivier- en kustvlakten zijn erg dichtbevolkt. Heel dun bevolkt is Mongolië. Het is ‘landlocked’, ligt hoog, is droog en heeft strenge winters.
- De verschillen in natuurlijke bevolkingsgroei zijn groot binnen Oost-Azië met Mongolië en Japan als uitersten.

§1.5 ‘Reuzen’-verschillen in Oost-Azië

Regio/Land	Bevolkingsomvang
Oost-Azië	**1.610.755.000**
China	1.382.000.000
Japan	126.570.000
Mongolië	3.006.000
Noord-Korea	25.281.000
Taiwan	23.395.000
Zuid-Korea	50.503.000

Bevolkingsomvang in Oost-Azie, 2016

§1.5 ‘Reuzen’-verschillen in Oost-Azië

Economische reuzen en dwergen

- Omvang economie in China en Japan is groot. Noord-Korea en Mongolië hebben een veel kleinere economie.
- Japan, Zuid-Korea en Taiwan zijn veel welvarender dan Noord-Korea, Mongolië en China.

-Veel Aziatische economieën groeiden de laatste decennia snel.

- Japan is een vrijemarkteconomie. Zuid-Korea en Taiwan zijn een van de eerste NIC’s.
- Noord-Korea heeft een geïsoleerde (communistisch geleide) planeconomie. China en Mongolië bouwden hun planeconomie al (deels) om in een vrijemarkteconomie.

§1.5 ‘Reuzen’-verschillen in Oost-Azië

Snelle economische groei in China

- Het oosten van China is economisch en demografisch zwaartepunt. Langzame overgang naar een modernere industriële samenleving.
- In de jaren tachtig van de vorige eeuw liet China de centrale economische planning langzaam los. Eerst in oostelijke deel van het lar :rie en de verstedelijking.
- De groei neemt nu wat af en de bevolking vergrijst. De behoefte aan natuurlijke hulpbronnen is groot.

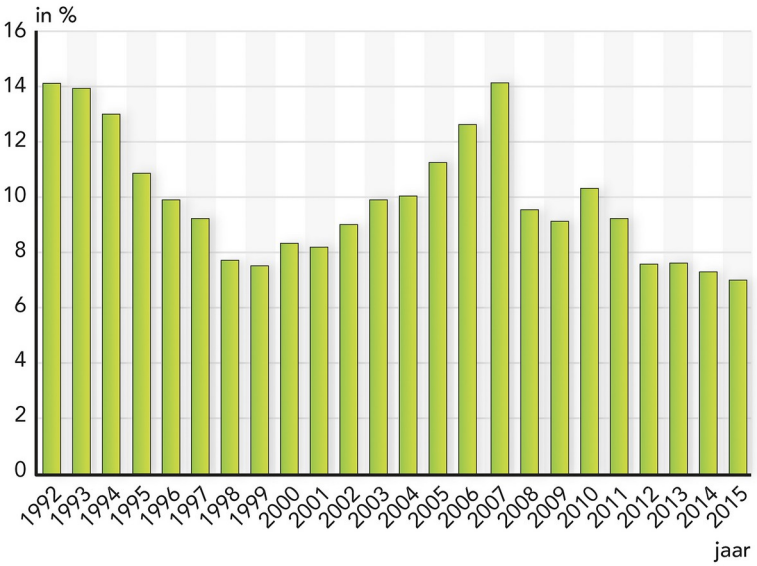

Groeipercentages bbp China, 1992 - 2015.

§1.5 ‘Reuzen’-verschillen in Oost-Azië

Regionale en sociale verschillen

- Tussen het Chinese binnenland en de kust komt regionale ongelijkheid voor. De noordelijke provincies groeien nu wat meer.

  Dat beïnvloedt de:

  1. binnenlandse migratie
  2. sociale verhoudingen
  3. cultuur

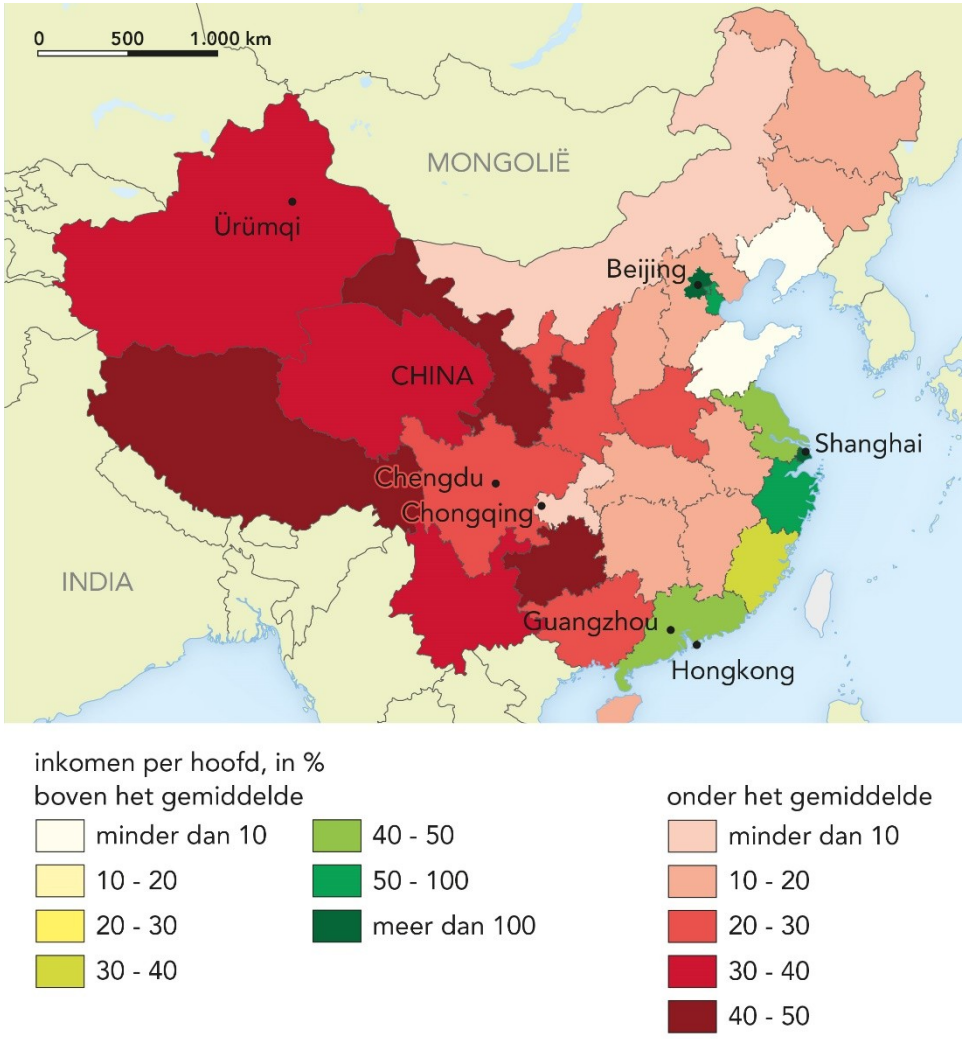

§1.5 ‘Reuzen’-verschillen in Oost-Azië

Spanningen

► In Oost-Azië komen veel (oude) politieke spanningen voor, zoals rondom Noord- en Zuid-Korea. Er zijn ook andere spanningen, zoals:

- (1) tussen China en Taiwan over de politieke status van het democratische en kapitalistische Taiwan
- (2) politieke spanningen rondom de autonomie van strategisch gelegen Tibet en Xinjiang
- (3) politieke spanningen in de